

Список використаних джерел

1. Карабін О. Й., Громяк М. І. Формування цифрової компетентності майбутніх учителів із метою їх професійної підготовки в закладах вищої освіти. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи*: матеріали V Міжнар. науково-практ. інтернет-конф. (м. Тернопіль, 30 квітня 2020 р.). Тернопіль, 2020. С. 121–123.
2. Кучерак І. В. Цифровізація та її вплив на освітній простір у контексті формування ключових компетентностей. *Інноваційна педагогіка*, 2020. Вип. 22, т.2. С. 91–94.
3. Жерновникова О. А. Технологія формування цифрової компетентності майбутніх учителів засобами гейміфікації. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2020. Т. 75, № 1. С. 170–185.
4. Лосєва Н. та ін. Формування інформаційної компетентності у студентів педагогічних спеціальностей засобами сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*, 2020. № 55. С. 178–185.

ВИКОРИСТАННЯ IA ASSISTANT У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ІТ-ГАЛУЗІ: ДОСВІД ІНТЕГРАЦІЇ В КУРС «UI/UX DESIGN IN ENGLISH»

Жирова Тетяна Олександрівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення та кібербезпеки,

Державний торговельно-економічний університет,
zhyrova@outlook.com

Котенко Наталія Олексіївна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення та кібербезпеки,

Державний торговельно-економічний університет,
kotenkono@outlook.com

Сучасний ринок ІТ вимагає від фахівців не лише глибоких технічних знань, а й здатності до швидкої адаптації, ефективної міжкультурної комунікації та роботи в міжнародних командах, що передбачає високий рівень володіння англійською мовою. Це особливо актуально для студентів спеціальності «Інженерія програмного забезпечення», у зв'язку з чим до обов'язкових освітніх компонентів (ОК) було додано курс «UI/UX Design in English».

Практичний досвід викладання свідчить про те, що традиційні методи не завжди відповідають очікуванням сучасних студентів, які потребують більш інтерактивного, персоналізованого підходу. У зв'язку з цим актуальним стає впровадження інноваційних технологій, зокрема штучного інтелекту, що поступово змінює освітні стратегії та методологію викладання.

Одним із ключових викликів є адаптація навчальних програм до можливостей сучасних AI-асистентів, які можуть сприяти не лише покращенню засвоєння матеріалу студентами, а й оптимізації роботи викладача. Використання таких технологій дозволяє автоматизувати рутинні завдання, забезпечити адаптивне навчання та підвищити рівень інтерактивності курсу.

Водночас залишається відкритим питання ефективності впровадження AI-асистентів у навчальний процес та їхнього впливу на якість освіти. Отже, мета даного дослідження полягає в оцінці можливості використання кастомізованого

AI-асистента, створеного на базі ChatGPT, у навчальному процесі курсу «UI/UX Design in English» та в аналізі ефективності такого підходу для розвитку професійних і мовних компетентностей студентів спеціальності «Інженерія програмного забезпечення».

У рамках курсу «UI/UX Design in English» було впроваджено персоналізований AI-інструмент підтримки навчання – Customer AI Assistant, створений викладачем із використанням моделі ChatGPT.

Customer AI Assistant – це кастомізований віртуальний помічник, створений на базі мовної моделі GPT, який користувач (викладач) налаштовує під власні цілі: завантажує перевірені навчальні матеріали, формує інструкції та стиль взаємодії. Такий асистент виконує роль цифрового тьютора, здатного надавати персоналізовану підтримку студентам у режимі діалогу, переважно англійською мовою, базуючись на авторських джерелах [2].

У курсі «UI/UX Design in English» асистент було наповнено методичними матеріалами (програма ОК, робоча програма), прикладами дизайн-проектів, глосаріями, практичними завданнями, тощо. Посилання на створений Customer AI Assistant під назвою «UI/UX Design in English» (рис. 1) разом з інструкцією щодо його використання було доступне студентам з силабусу ОК.

Рис. 1. Customer AI Assistant (скрін з ChatGPT)

Відповіді AI на запити студентів забезпечували пояснення термінів, рекомендації щодо інструментів (Figma, Miro, Sketch, Zeplin, XD, Invision тощо), а також допомогу у підготовці проектів відповідно до вимог курсу.

Однак, навіть у кастомізованому форматі GPT може комбінувати завантажений контент із власною мовною базою знань, що створює ризик отримання змішаних або недостатньо точних відповідей. Саме тому важливо поєднувати використання AI-асистента з регулярним моніторингом його роботи та уточненням відповідей, що мають вирішальне значення для засвоєння матеріалу [1; 3].

Customer AI Assistant має низку переваг впровадження, серед них можна виділити такі: адаптивність навчання до індивідуального стилю засвоєння інформації; поглиблення знань англійської мови у фаховому контексті; підтримка самостійної діяльності студентів; оптимізація часу викладача та зменшення навантаження; підвищення мотивації та активності студентів на заняттях.

Очевидно що використання Customer AI Assistant має не лише переваг, а й певні ризики щодо їх використання. Серед них можна виділити такі: надмірна залежність студентів від AI без розвитку критичного мислення; можливість

генерації некоректного або змішаного контенту; зменшення кількості взаємодій студентів між собою.

Зменшити перераховані ризики допомагає постійне нагадування студентам про необхідність критичного мислення, про важливість вміння працювати в команді, а також про етичний бік використання Customer AI Assistant.

Щодо практичних результатів впровадження, вважаємо за доцільне виділити такі: студенти почали активніше використовувати англomовні терміни та джерел; зросло зацікавлення студентів у вивченні UI/UX дизайну; студенти висловили свої позитивні відгуки щодо зручності, доречності та доступності асистента; студенти почали активніше використовувати англomовні терміни та джерела в усній і письмовій комунікації; збільшилась кількість питань, пов'язаних із глибшим розумінням інструментів дизайну; покращилась якість виконання проєктних завдань завдяки можливості отримати індивідуальні підказки в реальному часі; зросла частка самостійної роботи: студенти частіше зверталися до AI-асистента поза межами аудиторних занять; викладач зміг зменшити час на перевірку стандартних типів завдань, переорієнтувавшись на аналітичну та творчу підтримку студентів.

Інтеграція Customer AI Assistant на базі GPT у навчальний процес курсу «UI/UX Design in English» продемонструвала високу ефективність як інструменту цифрової педагогіки, орієнтованого на потреби сучасного покоління студентів спеціальності «Інженерія програмного забезпечення».

По-перше, результати експериментального впровадження показали, що використання Customer AI Assistant сприяє зростанню мотивації до вивчення дисципліни, активізації самостійної роботи та формуванню практичних навичок взаємодії англійською мовою в професійному контексті. Студенти демонструють вищий рівень залученості, креативності й ініціативності під час виконання навчальних завдань.

По-друге, AI-асистент виконує функцію цифрового тьютора, який забезпечує доступ до перевірених матеріалів 24/7, надає оперативні пояснення, рекомендації та допомагає в індивідуальному темпі опановувати складні теми UI/UX-дизайну. Такий формат взаємодії дозволяє оптимізувати роль викладача, зосередивши його увагу на творчих, менторських та аналітичних аспектах навчання.

По-третє, незважаючи на переваги, використання Customer AI Assistant вимагає відповідального педагогічного підходу. Важливо усвідомлювати, що навіть кастомізований GPT може включати в свої відповіді інформацію з власної мовної моделі, яка не завжди узгоджується з завантаженим контентом. Це обумовлює потребу у постійному моніторингу відповідей, адаптації інструкцій і встановленні чітких рамок для використання асистента у навчальному процесі.

Таким чином, Customer AI Assistant є потужним інструментом цифровізації вищої освіти, здатним посилити ефективність вивчення ОК англійською мовою, за умови педагогічно вивіреного впровадження та супроводу.

Список використаних джерел

1. Exploring the potential of custom GPTs. Homepage. Staff Gateway. URL: <https://staff.admin.ox.ac.uk/article/exploring-the-potential-of-custom-gpts> (available at: 02.04.2025).
2. On the opportunities and risks of foundation models. Stanford CRFM. URL: <https://crfm.stanford.edu/report.html> (available at: 02.04.2025).
3. Custom gpts at MIT sloan: A comprehensive guide – MIT sloan teaching learning technologies. MIT Sloan Teaching Learning Technologies. URL: <https://mitsloanedtech.mit.edu/ai/tools/writing/custom-gpts-at-mit-sloan-a-comprehensive-guide/> (available at: 02.04.2025).

БЕЗПЕКА В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ: ЗАГРОЗИ, РИЗИКИ ТА СПОСОБИ ЗАХИСТУ

Журавлюк Вікторія Володимирівна

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Середня освіта (Інформатика),
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
zhuravlyuk_vv@fizmat.tnpu.edu.ua

Барна Ольга Василівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
barna@tnpu.edu.ua

У сучасному цифровому світі соціальні мережі відіграють важливу роль у житті суспільства, даючи можливість спілкуватися, обмінюватися інформацією та взаємодіяти між користувачами на відстані. Проте, разом із перевагами, їх використання супроводжується серйозними ризиками, які можуть спричинити витік особистої інформації, фінансові збитки та психологічний тиск. Терміновість і важливість захисту персональних даних у соціальних мережах зумовлені швидким технологічним прогресом, зростанням загроз кібербезпеці та глобальним розповсюдженням цих платформ [2, с. 49].

Ризик криється також у використанні різноманітних цифрових платформ. Слід зазначити, що політика конфіденційності платформ не завжди гарантує захист даних. Як наслідок, постає питання про необхідність посилення технічного захисту даних та розвитку превентивних заходів з боку користувачів.

У зв'язку з цим постає актуальність аналізу загроз, шляхів їх нейтралізації та дослідження ризиків для гарантування безпеки перебування користувачів у цифровому просторі, що і становить основну мету нашого дослідження. Для реалізації мети ми провели теоретичне дослідження проблеми та опитали 62 респонденти, переважна більшість яких – це студенти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Сьогодні соціальні мережі є неодмінною частиною життя мільйонів людей у всьому світі. Вони є інструментом для спілкування, пошуку актуальної інформації, розвитку бізнесу та місцем для самовираження. Сучасні технології суттєво вплинули на повсякденне життя людини, зокрема на те, як вона проводить вільний час. За даними DataReportal, пересічний користувач проводить 2,5 години щодня у цих платформах [4]. Відповідно до даних ВВС, середня тривалість життя